

Participación ciudadana y gestión de las políticas sociales municipales

Enrique Pastor Seller

EDITUM

FICHA

Título: Participación ciudadana y gestión de las políticas sociales municipales

Autores: Enrique Pastor Seller

Editorial: EDITUM (Universidad de Murcia)

Fecha de edición: 2009

Nº de Páginas: 318

ISBN: 978-84-8371-828-5

TRINITAT GREGORI MONZÓ

Col·legiada núm. 156. Universitat de València

L'autor, Enrique Pastor Seller, és treballador social i sociòleg, que du més de 10 anys d'exercici professional en diferents administracions locals i organitzacions del tercer sector, realitzant tant un treball d'intervenció directa com de gestió i direcció d'entitats, centres i serveis. En aquest moments és professor (i director) de Treball Social en la Universitat de Murcia, i ha participat en diferents fòrums de debat professional (Jornades, Congrés Estatal...) i el seu treball d'investigació es situa en els serveis socials, la intervenció i mediació amb organitzacions i comunitats, la participació ciutadana i l'exercici professional. I en aquesta línia es situa el llibre que presentem: sobre la participació ciutadana i gestió de les polítiques socials municipals.

El llibre està organitzat en dues parts i unes conclusions i inclou un índex general de quadres.

El pròleg del llibre està elaborat per una altra treballadora social i professora coneguda i reconeguda en els àmbits professionals com és Natividad de la Red, catedràtica de Treball Social y Serveis Socials de la Universitat de Valladolid, que en destaca l'oportunitat d'aquesta publicació pel poc espai que s'ha dedicat en els estudis a temes relacionats amb la intervenció social en els Serveis Socials Municipals, que incideix amb serveis que promouen la cultura de la participació, per aconseguir la millor integració de la cultura comuna, on s'hi pugui donar les diverses cultures específiques.

L'autor ens mostra les troballes, resultats i alternatives d'una investigació empírica sobre la participació ciutadana en les Polítiques Socials municipals en el context de la regió murciana i comparant-ne els resultats amb altres realitats.

En la primera part del llibre s'aborda el marc conceptual, normatiu, estratègic i contextual de la participació ciutadana en l'àmbit local. En una societat plural com la que ens trobem immersos, amb diversitat d'opinions, de pensament, de conviccions i de visions de tot allò que ens envolta, es fa molt necessari tenir molt present conceptes com Democràcia i Participació. I per aquest motiu, en aquesta part, es fa un desenvolupament important de tots dos emmarcant-los en els processos de canvi del benestar social en el nou localisme (centralitat local i globalització, les reformes i actituds ciutadanes cap l'Estat de Benestar i les polítiques de benestar). La participació, ja siga en general com en l'àmbit municipal (com es diu des de l'Observatori Internacional de la Democràcia Participativa, entre altres), adquireix cada vegada de més importància per les diferents avantatges i potencialitats que en pot oferir millorant processos decisionals, processos de legitimitat política, pel que suposa en l'ajuda en la resolució de conflictes, per l'enfortiment de la democràcia, per la formació de ciutadans i ciutadanes entre d'altres. Com diu l'autor la vitalització de la democràcia s'aconsegueix mitjançant l'aprofundiment de la participació. I l'aprofundiment en la participació ens ha de dur, com diu l'autor, a aconseguir incorporar la població al procés de desenvolupament, des del primer moment, propiciant un procés sostingut mitjançant ritmes inclusivament, a treballar en pro d'una participació ciutadana entesa com un procés dinàmic, lent, complex i actiu, on les dimensions social i individual actuen de manera transnacional, afavorint interaccions diverses. La participació ciutadana com indicador de qualitat de vida comunitària en el sentit que no és solament un medi per aconseguir aquesta, sinó que participar proporciona elements que contribueixen al seu millorament. Ena aproxima a estudis realitzats recentment en la línia de la identificació d'indicadors de qualitat de vida de la comunitat.

El segon capítol del llibre el dedica l'autor a les polítiques, estratègies i mecanismes de participació en l'àmbit municipal, en la seua realitat actual de necessitat de renovació i adaptació de les estructures democràtiques mitjançant una participació i implicació més directa dels ciutadans. Per analitzar de manera crítica, en un tercer capítol, el context socio-polític i normatiu de la participació ciutadana en els serveis socials municipals, sense deixar de banda les diferents Recomanacions que des d'Organismes Internacionals s'han anat promulgant per enfortir la participació de la societat local.

Pastor Seller dedica la segona part del llibre a la vessant més pràctica al recollir en ella els resultats de la investigació realitzada, sobre el tema de la participació ciutadana en ens locals, en la Regió de Murcia, realitzada a partir d'entrevistes i anàlisi documental des dels Centres de Serveis Socials Municipals. Posant de relleu les particularitats a tindre presents quan aquest serveis són d'àmbit municipal o ve d'àmbit mancomunat. Així com ens mostra, també, els dife-

rents mecanismes de participació ciutadana, tant formals com informals, i els Serveis Socials. Per la qual cosa, ens mostra un coneixement real i actual sobre la situació de la participació ciutadana a la Regió de Murcia, i, a més a més, contrasta i compara els seus resultats amb les tendències observades en altres estudis especialitzats sobre aquesta matèria. Amb unes conclusions finals que, fàcilment (i en alguns casos, dissortadament) podem llegir des de realitats diferents a la estudiada. Així com ens proposa diferents canvis a introduir per aconseguir una millora de la participació ciutadana, real i efectiva. Apostant l'autor per un model de bona governança, centrat en la qualitat de vida dels ciutadans i les ciutadanes, que faci augmentar el compromís personal amb la pròpia comunitat. En definitiva, un llibre que contribueix a la reflexió i al debat de la participació ciutadana en les polítiques socials en l'àmbit local per part dels actors involucrats en el seu disseny, implementació, gestió i avaluació (polítics, tècnics, entitats socials, grups i ciutadans), així com en els contextos relacionals i d'intervenció social necessaris que poden contribuir a construir processos democratitzadors, l'exercici pràctic de la ciutadania activa i la transformació de les polítiques socials en l'àmbit municipal.